

Dkt. John Oswalt, Wafalme, Kipindi cha 11, Sehemu ya 1,

1 Wafalme 12-13, Sehemu ya 1

© 2024 John Oswalt na Ted Hildebrandt

Tukiangalia 1 Wafalme sura ya 12, mstari wa 1 hadi 24. Katika somo letu lililopita, tulizungumzia jinsi ufalme wa Sulemani ulivyopasuka vipande viwili kwa sababu ya kushindwa kwake kuheshimu jina la Bwana na moyo wake uliogawanyika, jambo lililosababisha mwisho wa maisha yake. Somo tuliloliona hapo ni kwamba hakuna nyara zinazotolewa kwa ajili ya mwanzo mzuri.

Zawadi ni kwa wale wanaomaliza vizuri na hiyo ilikuwa msiba wa maisha ya Sulemani. Sura hizo 11 za kwanza zinajumuisha sehemu ya kwanza ya kitabu. Mgawanyiko wa pili unianza hapa katika sura ya 12 na kuendelea hadi sura ya 16.

Inashughulikia takriban miaka 50-55 tangu kifo cha Sulemani, 930 tunafikiri, hadi 850 baada ya kuja kwa Ahabu. Kwa hivyo, kama nilivyosema, samahani, nilisema miaka 50, 870 baada ya kuja kwa Ahabu na baba yake Amri. Kwa hivyo, tumekuwa na sura 11 kwa miaka 40 na sasa tutakuwa na sura 5 kwa takriban miaka 70 au karibu.

Hadithi inaanza hapa na Rehoboamu mwana wa Sulemani. Tuliambiwa katika sura ya 11, Yeroboamu alikuwa ametiwa mafuta na Mungu kuwa mfalme wa makabila ya kaskazini. Kwa namna fulani Sulemani alikuwa amegundua hilo na kama Sauli na Daudi, alijaribu kumuua Sir Yeroboamu, lakini Yeroboamu alikimbilia Misri.

Nilipendekeza mara ya mwisho kwamba hilo linaweza kuwa tofauti kati ya Yeroboamu na Daudi. Daudi alikimbilia Wafilisti tu, na aliendelea kuwasiliana na watu wa Yuda hata alipokuwa akiwatumikia Wafilisti kwa njia ya kujifanya. Lakini Yeroboamu alienda Misri, katika nchi ya kipagani, na naweza kujiuliza tu kama, kwa kweli, miaka hiyo aliyoishi Misri ilimshawishi Yeroboamu kwa njia moja au nyingine.

Lakini tunaambiwa kwamba Yeroboamu, aliposikia kuhusu kifo cha Sulemani na kutawazwa kwa Rehoboamu kuwa mfalme, alirudi. Na kwamba watu kisha, tunaambiwa katika mstari wa 3, walituma ujumbe kwa Yeroboamu na yeye na kusanyiko lote la Israeli walikwenda kwa Rehoboamu na kutoa ombi. Unajiuliza kama kwa kweli makabila ya kaskazini yalikuwa tayari yamemwita Yeroboamu aje, yalikuwa tayari yanafikiria kuhusu mgawanyiko.

Mojawapo ya mambo yanayonivutia katika sura hii ni mwingiliano kati ya majaliwa ya Mungu na chaguo na matendo ya wanadamu. Tena, kama nilivyokuambia mara nyingi, akili zetu si kubwa vya kutosha kushikilia ukuu wa Mungu. Yeye ni mfalme, na atatimiza mapenzi yake na mapenzi yake ya kibinadamu.

Tunaelekea kuwa katika shimo moja au lingine. Naam, wanadamu wana uhuru wa kuchagua; kwa hivyo, uhuru wa Mungu una mipaka. Au uhuru wa Mungu ni kamili; kwa hivyo, wanadamu hawana uhuru wa kuchagua halisi .

Inaonekana kwangu tunaposoma Biblia, tunaona mwingiliano wa wale ambao huwezi kuwaondoa mmoja au mwingine. Lazima uwaweke katika mvutano kati yao na tunaona hilo hapa. Je, jambo hili lilikuwa hitimisho lililopangwa tayari? Naam, ndiyo.

Ahiya alikuwa amempa Yeroboamu unabii na kusema, ni mpango uliokamilika. Na bado, ni mpango uliokamilika, lakini ni mpango uliokamilika kupitia chaguzi za kibinadamu na uwajibikaji wa kibinadamu. Kwa hivyo hapa, makabila yamemwita Yeroboamu, Yeroboamu ambaye alikuwa msimamizi wa kazi ya kulazimishwa, sio utumwa, ambao ulikuwa wa Wakanaani, bali kazi ya kulazimishwa ya makabila haya ya kaskazini.

Na ni wazi, alikuwa kiongozi mzuri, na makabila ya kaskazini yaliitikia uongozi wake. Kwa hivyo, makabila yaliweka sharti kwa Yeroboamu. Mstari wa 4, baba yako alitutwika nira nzito; sasa punguza utumwa mgumu na nira nzito aliyotutwika, nasi tutakutumikia.

Kwa mara nyingine tena, unapaswa kujiuliza kama Yeroboamu angejibu, je, kwa kweli, wangemtumikia? Tena, tunachokiona mara kwa mara katika Biblia ni njia za ubunifu ambazo Mungu hutimiza makusudi yake kupitia chaguo za wanadamu. Licha ya chaguo za wanadamu, yeye ni mbunifu sana hivi kwamba anaweza kufanya kazi yake, si kutudanganya bali kufanya kazi kupitia sisi. Kwa hivyo, hatujui; labda wangepanya hivyo, labda kwa kweli, ufalme usingegawanyika wakati huu, lakini baadaye, hatujui. Sasa, ni wazi, kama Yeroboamu angekubali walichokuwa wakiomba, kama wanavyosema kwenye kitini, itahitaji kufunga mkanda kwa upande wake.

Kama unakumbuka, Sulemani alipanga ufalme katika vipande 12, na kila mmoja kati ya wale 12 alikuwa na jukumu la kuipatia mahakama tani za chakula na vifaa kila mwezi. Ikiwa tutakaza mzigo hapa, Yeroboamu atalazimika kukaza mkanda wake. Je, yuko tayari kufanya hivyo? Kwa hivyo, ni kwetu sisi, tena na tena, tunapaswa kufanya chaguzi, na tunaweza kufanya chaguzi ambazo, kwa kweli, zitatupatia wingi, wingi ambao hatuhitaji, au labda tunahitaji kukaza kidogo ili tuweze kumtumikia Mungu na watu wa Mungu vyema zaidi.

Kwa hivyo, Yeroboamu, samahani, Rehoboamu anafanya jambo la busara. Anawaendea washauri wake na kusema, sawa, jamani, mnaonaje? Je, nimsamehe? Washauri wazee wanasema ndiyo, hilo lingekuwa wazo zuri, lakini washauri vijana wanasema, oh hapana, hapana, hapana, hapana, hapana, unawaambia unafikiri baba

yangu alikuwa mgumu, mimi nitakuwa mgumu zaidi. Unafikiri alikuwa mtu mkubwa? Hujui chochote kuhusu jinsi nilivyo mkubwa.

Sasa najiuliza ni kwa nini makundi haya mawili ya washauri yanatofautiana sana? Samahani, lakini nina upendeleo. Nadhani wazee walikuwa na busara. Nadhani walikuwa wameishi muda mrefu wa kutosha kujua kwamba, kama msemu unavyosema, unakamata nyuki wengi zaidi kwa asali.

Ndiyo, ungeweza kumudu kufanya hivi. Ungeweza kumudu kuwapa pole, nao wangeenda nawe. Labda, labda, walikuwa tayari wameamua, na hili lilikuwa la juu juu tu; kwa nini vijana hao walienda kinyume? Naam, kuna hisia kwamba ni bora uimarisha uongozi wako mwanzoni, na usipofanya hivyo, watakimbia nawe.

Naam, kuna hekima fulani hapo pia. Nakumbuka mwalimu wa shule ya msingi ambaye alisema unapaswa kuanzisha mamlaka yako siku ya kwanza. Ukiwaacha wafanye jambo fulani siku ya kwanza, hutawarudisha kwa mwaka mzima.

Kwa hivyo, hatuwezi kusema tu kwamba huo ulikuwa ujinga. Lakini kwa upande mwingine, hekima ya miaka inasema kuwatendea watu kwa wema, kuwapa nafasi, nao wataitikia kwa wema. Naam, vyovyote vile, Rehoboamu alisema, hakuna njia.

Nadhani labda alipenda wazo hilo. Hakupenda wazo la kutoa suluhu, kurudi nyuma, na hilo ni jambo la kibinadamu, sivyo? Huyu ni sisi. Hatupendi kupotoka.

Hatupendi kuonekana kana kwamba tunaweza kuwa dhaifu. Inahitaji mwanamume mwenye nguvu sana, mwanamke mwenye nguvu ili kuweza kuinama, ili kuweza kutoa kitu ambacho labda hutaki kutoa. Lakini hiyo ni neema ya Mungu.

Hiyo ndiyo neema ya Mungu inayoturuhusu, nambari moja, usalama ndani yetu kujua kwamba Mungu anatupenda na hatupotezi chochote kwa kutoa kitu. Lakini pia, hisia ya ukarimu, kama vile Mungu amekuwa mkarimu kwetu, ili tuweze kuwa wakarimu kwa wengine. Lakini Rehoboamu anasema, hapana, si mimi.

Sasa, kama nilivyosema, Rehoboamu, nadhani, alitaka kuonekana kama mtu mwenye nguvu. Na nadhani tunaona ukosefu wake wa hekima katika kile anachofanya wakati makabila ya kaskazini yanapojiondoa, wakati makabila ya kaskazini yanaposema, sawa, sawa, ikiwa huo ndio mtazamo wako, tumetoka hapa, kwenye mahema yako, ee Israeli, ambayo ni wazi kabisa ni msemu wa kawaida wa kujiondoa katika siku hizo. Kwa hivyo, nini kitatokea? Katika mstari wa 13, mfalme aliwajibu watu kwa ukali, akikataa ushauri aliopewa na wazee.

Alifuata ushauri wa vijana. Mstari wa 15, kwa hivyo mfalme hakuwasikiliza watu, kwa maana mabadiliko haya yalitoka kwa Bwana, ili kutimiza neno ambalo Bwana

alimwambia Yeroboamu mwana wa Nebati kupitia Ahiya Mshiloni. Loo, Rehoboamu hakuwa na chaguo kweli.

Tena, hivi ndivyo nilivyosema mwanzoni hapa. Inaonekana kwangu kwamba Biblia inashughulikia mambo haya kwa ustadi sana. Je, Rehoboamu alikuwa na chaguo halisi? Nadhani hakuna shaka kwamba alifanya hivyo.

Hakuwa tu kibaraka ; Mungu alikuwa akivuta kamba zake. Kwa upande mwingine, alichofanya kilikuwa utimilifu wa kile ambacho Mungu alikuwa akikifanya katika ufalme. Kwa hivyo tena, tuna mvutano huu kati ya chaguzi za wanadamu na ukuu wa kimungu, na tunapaswa kuziweka hizo, kama ninavyosema, katika mvutano.

Unapokuwa na chaguo la kufanya, Mungu ana mapenzi katika hili, na unapaswa kumuuliza, mapenzi yako ni nini? Unataka kutimiza nini kupitia mimi katika uamuzi huu? Kwa upande mwingine, ikiwa huwezi kupata neno wazi, na wakati mwingine hilo hutokea, basi fanya chaguo lako kwa ujasiri kwamba Mungu atafanya kazi kupitia hilo na atatimiza makusudi Yake mema. Hatuhitaji kuishi kwa kusitasita. Mradi tu mioyo yetu imejikita katika kufanya kile Baba yetu anataka, basi tunaweza kujua kwamba atatimiza makusudi Yake mema kupitia chaguzi zetu, licha ya chaguzi zetu.

Lakini ninachopenda kuhusu hili ni hisia hii ya ushirikiano wetu na Mungu wa ulimwengu. Anataka kututumia mimi na wewe kutimiza makusudi Yake mema. Kwa nini? Hatuhitaji.

Ah, lakini anatumia. Anatumia ushirika wetu. Anatumia kuungana kwetu Naye.

Anatumia sana hivi kwamba anasema, njoo, njoo unisaidie. Kuwa sehemu ya hili. Wow.

Kwa hivyo, Je, Yeroboamu alikuwa na chaguo halisi? Nina uhakika alikuwa nalo. Lakini ukweli kwamba alifanya kile ninachofikiri kilikuwa chaguo baya, kwa kweli, uliathiri moja kwa moja kile ambacho Mungu alikuwa amekusudia kutimiza kupitia haya yote. Kwa hivyo, watu wanasema, tunza nyumba yako mwenyewe.

Tuna sehemu gani katika Daudi? Tuna sehemu gani katika wana wa Yese? Kwendeni kwenye mahema yenu, Israeli, tunza nyumba yako mwenyewe, Daudi. Ninapoangalia kifungu hicho, siwezi kuepuka hisia kwamba makabila ya kaskazini yanasema kwa makusudi kwamba hatutakuwa na sehemu katika kile ambacho Mungu anataka kufanya kupitia nyumba ya Daudi. Marejeleo yanayorudiwarudiwa kwa Daudi na marejeleo yanayorudiwarudiwa kwa nyumba yanasema kwamba kwangu mimi, wanajua wanachofanya.

Wanasema, sawa, sawa, labda Mungu amemuahidi Daudi nyumba kwa karne zote. Labda Mungu amemuahidi Daudi nasaba ya kudumu. Naam, ni vizuri kwake, lakini hatutakuwa sehemu yake.

Loo, marafiki, loo, marafiki, ni msimamo hatari sana kuchukua. Hapana, sitashiriki na Mungu katika kile anachotaka kufanya katika familia yangu, kanisani mwangu, nyumbani kwangu, katika biashara yangu. Hapana, hapana, nitafanya kile ninachotaka kufanya.

Nitafanya ninachoona ni bora zaidi. Sasa, tena, unaona, tunaweza kusema, subiri kidogo. Hapana, hapana, Mungu alikuwa ameamua kwamba makabila hayo yangetengana na kwenda njia nyingine.

Na kwa kweli, Mungu alikuwa amemwambia Yeroboamu, Nitakupa nyumba ya kudumu ikiwa utanitii na kutembea kama Daudi alivyotembea. Nami nasema tena, ndiyo, lakini walikuwa na chaguo. Hawakulazimika kufanya walichofanya.

Hawakulazimika kufanya maamuzi waliyofanya, lakini waliyafanya na walikuwa na jukumu lao. Tunachokiona katika vitabu vingine vya Wafalme, Wafalme wa Kwanza na wa Pili, ni matokeo ya uchaguzi huo.

Na kama ninavyosema, nikiangalia maandishi hapa, nadhani wanafahamu sana wanachofanya. Hatutakuwa sehemu ya utimilifu wa ahadi ya Mungu kwa nyumba ya Daudi. Acha Mungu atimize hilo peke yake.

Hatutakuwa sehemu yake. Enyi marafiki, msifanye hivyo. Msifanye hivyo.

Tafuta kile Mungu anachofanya na uchague kuwa sehemu yake. Tafuta anachoongoza na useme, ndiyo, huenda isiwe ya kupendeza, labda ngumu, lakini nataka kuwa upande wa Mungu na si upande mwingine. John, katika kitabu chake, 1 Yohana, anasema tuna chaguo.

Tunaweza kuwa katika ufalme wa Mungu au tunaweza kuwa katika ufalme mwingine. Na anaweka waziwazi. Kwa hivyo nataka kusema, nataka kuwa katika ufalme wa Mungu na nataka kushiriki katika kile ambacho Mungu anataka kufanya duniani.

Sivyo?